

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre . 12.— P
Félévre 6.— P
Negyedévre. 4.— P

A hirdetési díj mm-
ként 24 fillér és előre
fizetendő. — Szöveg
közt ennek duplája.

Intézmények, vállalatok
és kereskedelmi cé-
geknek évi . 24.— P A

FOGADÓ

MAGYAR VENDÉGLŐS

Szerkesztőség
és kiadóhivatal
BUDAPEST,
VI, CSENGERY U. 51.
I. emelet 7.
TELEFON: 118-898.

Magyar kir. postata-
kérekpénztári csek-
számja száma 38.970.

Lapmegjelenés:
minden hónap 1-én
és 15-én.

„KORCSMÁROS“ MELLÉKLETTEL

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
ÉS A BUDAPESTI KORCSMÁROSOK SZAKOSZTÁLYA HIVATALOS KÖZLÖNYE

A FOGADÓS-, VENDÉGLŐS-, KORCSMÁROS- ÉS KÁVÉIPAR, IDEGENFORGALMI ÉS BORGAZDASÁGI ÉRDEKEKET KÉPVISELŐ LAP

Segédi szakbavágó gyakorlat utólagos igazolása

A m. kir. kereskedelem- és közleke-
désügyi miniszter az 1938. évi március
hó 31-én 40.159—1937. sz. alatt az alábbi
leiratot intézte valamennyi másod-
fokú iparhatóságához:

Több felmerült eset kapcsán meg-
állapítottam, hogy egyes iparhatóságok
(ipartestületek) valamely képesíté-
séhez kötött ipar körében segédi
szakbavágó munkával eltöltött időnek
a segédekről vezetett lajstromba, vala-
mint záradék alakjában a segéd
munkakönyvébe utólagos bevezetésénél
szabálytalanul járnak el.

A 112.981/1932. K. M. sz. rendelet sze-
rint ugyanis a segédi szakbavágó
gyakorlattal eltöltött idő, a segédekről
vezetett lajstromban és záradék alak-
jában a munkakönyvben az ipartestü-
letek által eljárás folyamán, vagy
egyébként hozott bírói ítélet, továbbá,
ha az Országos Társadalombiztosító
Intézet, illetőleg a Magánalkalmazottak
Biztosító Intézete részéről nála
történt be- és kijelentést igazoló irat
alapján a szakmunkában eltöltött idő
kétségtelenül megállapítható.

Ebből a rendelkezésből következik,
hogy az Országos Társadalombiztosító
Intézet és a Magánalkalmazottak Biz-
tosító Intézete által kiállítani szokott
olyan bizonyítványok, amelyekből csak
az említett intézetnél történt be- és ki-
jelentés ténye, tehát csak a biztosítási
jogviszony tartama tűnik ki, a be- és
kijelentés időpontja azonban nem áll-
apítható meg, a szóbanlevő utólagos
igazolás és bejegyzés alapjául nem
szolgálhatnak, mert az ilyen bizonyít-
ványokból — a biztosítás, illetőleg be-
és kijelentés megfelelő bírság lefize-
tése mellett utólag, a munkaviszony
megtörténhetvén — a szakbavágó idő
kétségtelenül meg nem állapítható.

A jövőben mihez tartás végett tehát
úgy is, mint m. kir. iparügyi minisz-
ter, felhívom Címet, utasítsa felügyelő
hatóságai útján a hatósága területén
működő ipartestületeket, hogy az Or-
szágos Társadalombiztosító Intézet és
a Magánalkalmazottak Biztosító Inté-
zete által kiállított bizonyítványok
alapján a segédi szakbavágó gyakor-
lattal eltöltött időt a segédekről veze-
tett lajstromban és záradék alakjában
a segéd munkakönyvében csak akkor
igazolják, ha a bizonyítványok tar-
talma szerint az említett intézeteknél
a be- és kijelentés a segédi szakba-
vágó gyakorlatnak igazolást kérő ál-
tal megjelölt kezdő és végpontja után
legfeljebb nyolc nappal történt, vala-
mint ha az ipartestület rendelkezésére
álló egyéb adatok a bizonyítvány ada-
taival ellentétben nem állanak.

Ha az Országos Társadalombiztosító
Intézet vagy a Magánalkalmazottak
Biztosító Intézete által kiállított bizo-
nyítvány a be- és kijelentés időpont-
jára vonatkozóan tájékoztatást nem
nyújt, — az ipartestület az említett in-
tézetektől ezekre az adatokra vonat-
kozóan az 1927.XXI te. 200. és 202. §-
ban foglalt rendelkezésekre tekintettel
tájékoztatást nem kívánhatnak. Ilyen
esetekben az utólagos igazolást kérel-
mezőt új bizonyítvány bemutatására
kell felszólítani.

A m. kir. belügyminiszter úr köz-
lése szerint az Országos Társadalom-
biztosító Intézet utasította a helyi
szerveit, hogy az érdekeltek munkavál-
lalók kérelmére, a segédi szakbavágó
munkával eltöltött gyakorlat igazolá-
sára céljából kiadni szokott értesítés-
ben (igazolványban) ne csak a bizto-
sítási jogviszony tartalmát tüntessék
fel, hanem azt az időpontot is jelöljék

meg, amikor a munkába belépést, ille-
tőleg a munkából kilépést a munka-
adó bejelentette. Hasonló értelemben
utasította illetékes szerveit a Magán-
alkalmazottak Biztosító Intézetének
elnöksége is.

A fent előadottak az elsőfokú ipar-
hatóságokra — amely hatóságokkal
ezt a leiratomat ugyanezért közölni
kell — szintén vonatkoznak, ha a
munkában eltöltött idő utólagos igazolá-
sára tárgyában a 112.981/1932. K. M.
számú rendelet ötödik bekezdése érte-
lmében ők határoznak. Az iparhatóságok
azonban a hivatkozott rendelet érte-
lmében a munkában eltöltött időt az
előterjesztett bizonyítékok mérlegelése
alapján abban az esetben is igazolhat-
ják, ha biztosító intézeti bizonyít-
ványt egyáltalán nem is mutattak be.

A borfogyasztásról

Írta: dr. Fekete Béla okl. gazda.

A bor nagy táplálóértékének az a
magyarázata, hogy kalóriamennyisé-
gét egyik tolyadék kalóriamennyisé-
ge sem éri el. Így 1 liter víz kalória-
tartalma = 0, tea = 20, kávé = 95, gyü-
mölesbor = 256, sör = 265, bor = 700. Ha
a bor tápértékét egyes ételek tápérté-
két egyes ételek tápértékével hasonlít-
juk össze, úgy 1 liter bort kb. 700
g burgonya, 270 g kenyér vagy
170 g tojásfehérje vagy 800 g
hús, vagy 75 g zsír tápértékével le-
het egyenértékűnek venni. A bor alko-
holtartalmának az a jó hatása, hogy
az anyagcserét előnyösen befolyásol-
ja és a tápanyagok jobb felvételét és
felhasználását segíti elő az emberi
testben.

Ha nem túlzott mennyiségben élvez-
zük a bort, úgy annak igen jó hatása
van az emésztőszervekre, amennyiben
az epe és a máj munkáját elősegíti. A
borban levő vitaminok — francia tu-

Popper Borpincészet Részvénytársaság

Alapított 1869.

Budapest-Kőbánya, Előd ucca 8.

Telefon: 1-484-62, 1-484-61.

Az 1922. évi országos szőlő- és borgazdasági kiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Válogatott uradalmi fajborok.

Kérjen saját érdekében árajánlatot.

dósok kutatásai szerint — az emberi testnek pótlóhatatlanok.

A magyar borok közismertek jószáguknál fogva, mint *gyógyborok*. Sajnos, még mindig igen kevés történik annak érdekében, hogy külföldön is népszerűvé és elterjedtté tegyék a hazai, különösen a speciális gyógyborokat, pedig semmi sem maradnak a francia vagy spanyol borok mögött, melyeket minden város minden vendéglőjének étlapján megtalálunk.

Német kutatások szerint a *bor rákos megbetegedések ellen is hatásos*, mint praeventív gyógyszer. Ugyanis arra a felfedezésre jutottak, hogy Németország bortermő vidékén kevesebb a rákbetegség, mint azokon a vidékeken, ahol nem termelnek vagy nem isznak bort. Ennek az okát azzal magyarázzák, hogy a bor magas hamu és magnéziumtartalma a rák iránti fogékonyságot csökkenti. A bor magas ásványtartalma végett az emberi test felépítésének és megtartásának igen fontos tényezője. (Serdülőkör).

Hogy azonban termelt boraink tényleg jó minőségűek legyenek, szükség van arra, hogy szőlőskertjeinket jól megmunkáljuk, rendben tartsuk, helyesen trágyázzuk, humusz-, nitrogén-, káli- és foszforellátásukról gondoskodjunk. Emellett ne feledkezzünk meg a kártevők elleni védekezésről, tehát kellő permetezésről és természetesen a bor helyes kezeléséről. (Bor. Lapok).

A potyautasok a szakmában

— Levél a szerkesztőhöz. —

Megindulással olvastam a *Fogadó* legutóbb megjelent számában a csepregi kartársak gyűléséről szóló tudósítását. En Fehér Alajos elnöknek eljárását érthetőnek találok.

Nem igen értek a tollforgatáshoz, de mint néhány hold szőlőnek birtokosa, járatom a szőlőgazdák lapját is, abban néhány évvel ezelőtt *A potyautas* cím alatt egy cikket olvastam és azt magamnak eltettem. Azt hiszem, hogy szerkesztő úr helyesen cselekedne, ha ezt a közleményt az iparunkban is nagyszámban lévő potyautasok épülésére leközlőné. Talán egyik-másik, aki találvá érzi magát, szégyelni fogja magát.

De beszéljen most az említett cikk:

A potyautas olyan személy, aki jegy nélkül bliccel a villamoson, vagy pedig az ütközőn lógva mentesíti magát a jegyváltás alól. Olyan is van, aki a vonaton próbál szerencsét: az egyik állomáson felszáll, a másikon meg már leszállítja a kalauz.

Nem a legdicsebb foglalkozás ilyen lógósnak lenni, az bizonyos, de hát gusztsz dolga! Az érdekképviseleti mozgalmaknak is megvannak a maguk potyautasai. Olyanok, akik elfogadják az érdekképviseletek vezetőinek áldozatkészségét és munkájának

eredményét anélkül, hogy ezzel szemben a legkisebb áldozatra is hajlandók lennének. Ebben az esetben a kelemetlen csak az, hogy ezeket a potyautasokat nem lehet a vonatról egyszerűen leszállítani és az utazástól őket eltiltani...

Éppen a napokban találkoztam egy ilyen potyautással. Igen rendes külsejű, 30 holdas szőlőbirtokos, egyébként is gazdag ember). Beszélgetés közben eszembe jutott, hogy ez az úr nem tagja sem az Egyesületnek, sem pedig a Szövetségnek, de még lapunkra sem fizet előt. Feltártam előtte, hogy a szőlőbirtokosság milyen hatalmasan megszervezett kartelekkel áll szemben és hogy érdekképviseleteinknek vezetői mennyi időt, pénzt és fáradságot áldoznak azon célból, hogy a szőlőgazdák helyzete megjavuljon. Figyelmeztettem őt az újabban elért eredményeinkre, mint például a borfogyasztási adó leszállítása, továbbá a termelői borkiméresi rendszer kiépítése, a batyuzás kérdésének megoldása stb.

Mindmégannyi eredmény a szőlősgazdák helyzetét — úgy ahogy — túrhatóvé igyekszik tenni. Figyelmeztettem, hogy morális szempontokból sem vonhatja ki magát a közös munkából, hogy legalább lapunkra előfizesse, vagy érdekképviseleteink egyikének tagja legyen. Mindez hiába. Megrögzött potyautasként kijelenti: ő nem vált jegyet, ő elismeri az eredményeket, de ő nem áldoz. Szállítsuk le a vonatról, ha tudjuk!

(Szomorú jelenség ez és sajnos sokan vannak ebből a fajtából). Sok ilyen potyautast ismerek és nem is a jelentéktelenek közül. Ismerek egy nagybirtokost és egy középbirtokost, kik egész termésüket az általunk kivívott batyuzás útján nagyszerűen értékesítik és ezzel szemben legelembb kötelességüket sem teljesítik a közel szemben! Hát rendben van ez így! ... Összeegyeztethető ez a morállal és önérzettel? Olvasóinkat kérem, hogy mi volna ezen potyautasokkal szemben a helyes eljárás.

A budapesti „községi vigalmi adóról szóló szabályrendeletet“

az illető városi ügyosztály módosította. A módosítást a törvényhatósági közgyűlés elfogadta. Bár az előterjesztésből az adótételek mérsékeltek, mégsem lehet könnyítésről szó, minthogy az általános rendszer megszüntetésével az egész vonalon a vigalmi adónak bárcák útján való lerovására fogják az érdekelt üzletlajdonosokat kötelezni. Az Országos Szövetség kellő időben a módosításra vonatkozólag előterjesztéssel élt és többek közt azt is kérelmezte, hogy az eddigi általános rendszert továbbra is tartsák fenn.

A főváros is elismeri, hogy a jelenlegi vigalmiadótelek túlmagasak. Az új intézkedés során nem vonják adókötelezettség alá az étkezőkben, kávéházakban szórakozó közönséget. Mentessítik a vigalmi adó alól a biliárdot, sakkot, dominót, ami után eddig vigalmi adót kellett fizetni. Adómentesek lesznek az államszínházak. Nem fizetnek ezentúl adót az amatőr-sportversenyek és mérkőzések után sem. Ugyancsak mentességben részesülnek a népies szórakozások, különösen a városligeti és népligeti mutatóványos-telepek.

Az új szabályrendelet az adókulesokat majdnem az egész vonalon mérsékli. Így például a színházak eddigi 5 százalékos vigalmi adóját 1 százalékra, a bálók adóját 15 százalékról 10 százalékra, a hangversenyekét 5-ről 4-re, az ügető- és löversenyek adóját 10 százalékról 4 százalékra, a cirkszok vigalmi adóját 7,5 százalékról 5 százalékra, a labdarúgómérkőzések adóját 10 százalékról 3 százalékra, az egyéb professzionista mérkőzésekét 10-ről 5-re mérsékli. Hazai művészek hangversenyén 4, külföldiekén 5 szá-

zalék az adó az eddigi 7,5 százalék helyett. A színházakban az 1 százalékos adókules 5 százalék idegennyelvű előadás esetén az eddigi 10 százalék helyett. Bemutató filmszínházakban 400 személy befogadóképességig 5, ezenfelül 8, a másodhetes filmszínházakban 600 személy befogadóképességig 4, azonfelül 6 százalék a vigalmi adó.

A kávéipartestület kérésének tesz eleget a polgármester, amikor tekintet nélkül arra, hogy szednek-e kártyapénzt vagy sem, a vigalmiadót személyenkint 20 fillérben javasolja megállapítani az új szabályrendelet. Ezzel eldől a vita, vajjon kell-e adót fizetni akkor, ha a vendég maga hozza a kártyát vagy nem fizet kártyapénzt. A szabályrendelet felhatalmazza a polgármestert, hogy a vigalmi adót indokolt esetben a megelőző hónapok eredményei alapján legfeljebb egy-egy év tartamára rögzíthesse. Ez azonban nem jelent adókezelésmenet, csupán az adókezelés könnyítését, felmentést a könyvvezetés, az adójegyek használata alól.

A szabályrendelet még megállapítja, hogy a mozik május 1-től szeptember 30-ig a rendes vigalmi adó felét kötelesek fizetni. Olyan helyeken, ahol belépődíj nincs, ellenben ruhatár vagy műsor megváltása kötelező, úgy eme jövedelmek után kell 5 százalékos vigalmiadót fizetni. Aki belépti díjat nem fizet, tehát a szabadjegysek, a legmagasabb belépődíj után számított vigalmi adót tartoznak megfizetni. *Kávéházakban, vendéglőkben, kóros-művészetben, ahol cigányzene játszik, 4 fillér, ahol más zenekar, jazz, sztrámmli, szimfonikus zenekar játszik, 8 fillér, ahol a közönség táncolhat, 24 fillér személyenkint a vigalmi adó. Mulató-*

helyeken pedig 50 fillér. A belépődíjat úgy kell megállapítani, hogy abban a vígalmi adó ára bennfoglaltassék.

A szabályrendelet ellen vétők 200 pengőig terjedhető elzárásra át nem változtatható pénzbírságra ítéltetők,

aki pedig a fővárost megrövidíti vagy megrövidítés veszélyének kiteszi, a veszélyeztetett adó tiszzeresére büntethető. A bírságpénzt szegényügyi célra kell fordítani.

Mindig a vendégnek van igaza...

Amit ide címül írtunk, az a magyar vendéglátó iparnak alapvető axiómája. Ezt követjük is, amíg csak lehet, sőt amíg nem is lehet. Hogy azután ebből az elvből a gyakorlatban mi alakul ki és milyen esetek adódnak elő, mutatja az alábbi levélváltás, amely egy kartársunk és egyik vendége között folyt le a legutóbbi napokban:

Május 31-iki kelettel a Britannia-szálló igazgatósága a következő levelet kapta:

„Tekintetes Igazgatóság!

F. é. május hó 31-én d. u. 6 óra 30 perctől 6 óra 45 percig tartózkodtam a kávéházban, ahol társaságomban lévő hölgy fogyasztott, amidőn én ez időt rendelés nélkül, várakozással töltöttem — levélre vártam — a pincér rám oktrojált egy rendelést, itt fogyasztás nélkül tartózkodni nem lehet kitéllei nem csak engem hántott meg, de nagyon rontja a kávéház hírére és nívóját is, ahová eddig jártam, ezután nem.

Tisztelettel refaktiált kérek a rendelés kifizetését mellékelten küldöm.

Aláírás és cím.“

Erre a levélre a Britannia-szálló igazgatósága a következőképp válaszolt:

1938. június 1.

„Nagyságos Urunk!

Tegnap nb. levelében panasz tárgyává méltóztatik tenni, hogy tegnap d. u. kávéházunkban — miután már 15 percig rendelés nélkül helyet foglalt el — a szolgálatban lévő pincér közölte, miszerint „itt fogyasztás nélkül tartózkodni nem lehet“. Nagyságod ezáltal kényszerítve érezte magát egy 60 fillér összegű megrendelésre. Ehhez még 10 fillér törvényes kiszolgálási díj járult. Nagyságod felhívott bennünket arra, hogy ezt a 70 fillért térítsük vissza.

Sajnálattal értesítjük, hogy b. kívánságának nem tehetünk eleget. Iparunkat lételemében rendítené meg, na helyiségeinket és azok szolgáltatásait fogyasztás nélkül lehetne igénybe venni. Rezszi költségeink rendkívül nagyok. 200 állandó alkalmazottnak adunk kenyeret. Erre képtelenek lennénk, ha a helyeket nem fogyasztó közönség foglalná el. A kávéházat nem lehet abszolút ingyenes váró-

teremnek tekinteni. Még a pályaudvarok várótermeiben is csak úgy lehet megjelenni, ha az utas vasúti jegyet, vagy perronjegyet vesz. A fizetett 70 fillérért mi teljes ellenértéket nyújtottunk s így ennek a kis összegnek a visszatérítéséről nem lehet szó.

A mi álláspontunk az, hogy „mindig a vendégnek van igaza“. De aki kávéházunkban egy fillér fogyasztás nélkül kíván helyet foglalni, az nem vendég, hanem olyan személy, akivel semmi kapcsolatunk nincs.

Nagyságod még reklamációját is a mi levélpapírosunk és borítékunk felhasználásával írta. Hogy méltóztatik elgondolni, hogy mi képesek legyünk ilyen szolgáltatásokat nyújtani, ha Nagyságod egy fillérrel sem járul üzleti forgalmunkhoz.

Kávéházunk „hírét és nívóját“ mi éppen a nem fogyasztó látogatóktól feltűnik és azért tartjuk távol a nem fogyasztó látogatókat, hogy egyrészt helyet biztosítsunk tényleges vendégeinknek, másrészt, hogy kávéházunk színvonalát fenntarthatassuk.

Abban a reményben, hogy Nagyságod szíves lesz fenti érveket objektíven mérlegelni és magáévá tenni, maradjunk szolgálatára mindig örömmel készen

mély tisztelettel

Aláírás.

*

Azt hisszük, hogy ehhez a levélváltáshoz nem kell semmiféle kommentár.

Fűzfotel, erős, P 4.40

Kerfiernyők P 15.—16l

Kertiszékek, asztalok, alpakka-, üveg- és porcellánaru legolcsóbban. — Kölcsönzés.

FRIED Budapest, Király-u. 44.

A Kristály-vízef

forgalombahozza a Szent Lukács Gyógyfürdő Kristálykút vállalata
Telefon: 156-080.

Honnan származik a „pasztrana“ sütemény-elnevezés?

A magyar sütők hanyagságával és nemtörődömségével — sajnos — áton-útfélen találkozunk. Nem törődnek sem a jövőjükkel, mégkevésbé multjukkal s így a magyar sütőipar történetéről édeskeves, adat áll rendelkezésünkre. Míg pl. a bécsi sütők 1927-ben ipartestületük 700 éves fennállását ünnepelték és ez alkalommal még az 1227. évről szóló hivatalos történelmi adatokat is nyilvánosságra tudták hozni, addig mi arra az egyszerű kérdésre, hogy honnan származik a „pasztrana“ elnevezés, sem tudunk megfelelő választ kapni.

A „pasztrana“-nak nevezett sütemény egy budapesti különlegesség, amellyel eddig az egész világon sem találkoztunk. Ki ne ismerne Magyarországon a pasztránát, amelyet inkább szállodákban és kávéházakban fogyasztanak, mert a jól elkészített pasztrána még nagyobb nyencfalat, mint a Magyar Sütők Lapja által Magyarországon bevezetett „Croissant“, azaz francia vagy svájci kifli.

Dr. Varró István, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara kitűnő titkára hívta fel figyelmünket arra, hogy a „Tükör“ című folyóirat „Ki tudja?“ rovatában vetette fel valaki azt a kérdést, hogy honnan eredhet a „pasztrana“ elnevezés?

Magáról a pasztrána szoról annyit lehet megállapítani, hogy spanyolul egy kerületnek elnevezését jelenti, míg olaszul egy régi pástorköpenyegnek a megjelölése.

Érintkezésbe léptünk a Budapesti élő legidősebb szakmabeliekkel, így pl. a 84 éves Kápolnay Jézseffel, a híres péklegényvel, aki kijelentette, hogy pasztránát már az ő tanoncéveiben is készítették. Hasonló módon nyilatkozott a 82 éves Butz Ferenc és a 78 éves Egger György süteményesterek is.

Ezekről az öreg kartársaktól tudtuk meg, hogy az első ú. n. Damen-kifli egy Severa nevű süteményész készítette, aki a régi Országházban sütött és Schreiner Dezső elődje volt. Severa-kifli elnevezés alatt került forgalomba és hamarosan a budapesti kávéházi vendégek közkedvelt süteményévé vált. Azt is megtudtuk, hogy Charamser sütő, aki a Dohány utcában Holdoner Ignác elődje volt, készített először óriáskiflit, amelyet a ligetben maga árusított.

A további kutatások során megállapítottuk, hogy a 60-as évek elején a pesti pékműhelyekben egy torzonborz, alakatlan, lapos, hosszukás süteményfajtát készítettek, amelyet a németajkú pékek „Grauperte“-nek (borzokásnak)

Készülünk a Székesfehérváron folyó évi augusztus 24—26-án tartandó Országos Vendéglős és Korcsmáros Kongresszusra!

Országos viszonylatban közismert és nagyforgalmú hazai gyógyfürdő

BÉRBEADJA a fürdőtelepi éttermi és kávéházi üzemeit, tejesarnokot, büfféket, valamint ezzel kapcsolatban az egész fürdőtelepen mindennemű étel- és italneműek árusításának kizárólagos jogosítványát.

Érdeklődők leveleit „Gyógyfürdő” jelige alatt a kiadóhivatal továbbít.

neveztek, vagy mert a cipőtalphoz hasonlított, „schlapfen”-nek (papucs) hívták. Ezek voltak a pasztrána elődei.

Hogyan lett ebből a süteményfajtából — pacsni, vagy borzokából — pasztrána?

A pékiparban régi szokás volt, hogy a híresebb péklegényeknek becéző vagy esűfnevet adtak, úgyhogy egyesek tisztes családi nevét nem is tudták, csak gúnynevet szőlították. Pl. „Trombitás”, „Darutollas” (a később tragikus végű Bella Antal sütőmester), „hosszú Luiz”, „Deutschmeister Franzl”, „Der schöne Franzl”, „eseese Böhm”, „Blatt Jóska”, „Gerdarm”, „rüesköcs Józsi”, „Szerencse fel Károly”, „Jeruzsálemi Maxi”, „Omnibusz”, „Vak Miklós” stb.

De élt a 70-es években egy Bíró nevű péklegény is, aki torzonborz szakállas arca miatt a „Pasztrána” gúnynevet kapta.

A legvalószínűbb azonban, hogy a „pasztrána” szó onnan ered, hogy az 1860-as években a világvárosokban, tehát Budapesten is pénzért mutattak

egy torzszülött nőt, aki a majomemberhez hasonlított, mert egész arcát hajzat borította, azonkívül nagy szakállá volt és egész teste is szőrözettel volt tele. Ez a torzszülött nő mexikói születésű volt és Julia Pasztránának hívták. Csak úgy tódult a nép a torzszülött Miss Pasztránát megtekinteni. Ujságok is közölték fényképét. Amint a pesti pékhumor torzonborz arca miatt később a Bíró nevű péklegénynek a „pasztrána” gúnynevet adományozta, egész bizonyos, hogy ezért adta Pest szája a torzonborz hosszúka süteménynek is a „pasztrána” nevet. A jobb sütődék az egyszerű pasztránát vajjal kezdtek finomítani, úgy hogy ma már egy kávéházban sem nélkülözhetik a „pasztránát”, amely budapesti különlegesség és másutt sem található. Ennyit tudunk a „pasztrána” multjáról és jelenéről megállapítani.

Steiner Gyula

a Magyar Sütők Lapja szerkesztője.

Az új bortörvény és végrehajtási rendelete

— Főrnády Elemér szőlészeti és borászati főfelügyelő, a budafoki állami pincegazdaság igazgatója rádióelőadása. —

Borkezelési rádiótanfolyamunk befejezéséig, új bortörvényünknek, az 1936. évi február 8-án kihirdetett 1936. évi V. tc.-nek, valamint e törvény végrehajtási rendelkezéseiről a legfontosabb intézkedéseiről tájékoztatjuk még kedves hallgatóinkat, amelyek a szőlőtermelőket, a borkereskedőket és az italmérőket egyaránt a legközelebről érdeklik s amelyek ismerete és pontos betartása nélkül kifogástalan minőségű bort termelni, kezelni és forgalombahozni képtelenség.

Új bortörvényünk a magyar borok minőségének megjavítását, a magyar borok külföldön is elismert jóhírnevének biztosítását és keményítését tűzte ki célul és a borok előállítására és szükségyszerű feljavítására kizárólag olyan anyagok felhasználását engedi meg, amelyek szőlőből állítottak elő.

Bortörvényünk ennél fogva a must természetes cukorhiányának a pótlására csak besűrített mustnak, a szesz-tartalom emelésére pedig csak legalább 92 térfogatszázalék szesztertalmú, hibátlan borpárlatnak felhasználását engedi meg.

Szigorúan tiltja a must cukortartalmának emelésére vagy a bor édesítésére cukornak, saccharinnak vagy más édesítő anyagoknak, a bor szesz-tartalmának emelésére pedig bármilyen, nem borból előállított párlatnak felhasználását.

Besűrített must csakis musthoz vagy seprőjéről még le nem fejtett újborhoz — ez utóbbihoz csak a szüret évét követő év január 31-ig — adható hozzá.

Ha a besűrített musttal feljavított mustból származó bor szesz-tartalma teljesen kiejert állapotban a 12 térfogatszázalékot meg nem haladja és a javítás a teljesen kiejert bor szesz-tartalmában 3 térfogatszázaléknál nagyobb emelkedést nem eredményez, akkor a feljavítás végrehajtására nem kell engedélyt kérni, hanem a tervezett javítást a javítás idejének, helyének és mérvének pontos feltüntetése mellett az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnek csak be kell jelelni. A fenti mérvet meghaladó javításra azonban minden esetben a földművelésügyi minisztertől kell engedélyt kérni. Ezt a kérelmet az illeté-

kes szőlészeti és borászati kerületi felügyelő útján kell előterjeszteni.

A törvény a kedvezőtlen évszámú borok szesz-tartalmának borpárlattal történő javítására is lehetőséget nyújt. Ilyen javítások azonban csak a földművelésügyi miniszter előzetes engedélye alapján hajthatók végre. Az engedélyezés iránti kérelmet, a feljavítási szándékolt borból vett minta esatolása mellett, ugyancsak az illetékes szőlészeti és borászati kerületi felügyelőnél kell előterjeszteni. Fenti célú javításra a borpárlat adómentesen csak akkor használható fel, ha a javítás által a bor szeszfoka legfeljebb 3 térfogatszázalékkal emelkedik és a 14 térfogatszázalékot meg nem haladja.

Jogszályaik a must és a bor javítására a besűrített musttal és borpárlattal történő javításon kívül megengedik azok kénezését, 99%-os, tiszta, arzénmentes kénnel, tiszta arzénmentes cseppfolyósított kénessavval és káliummetabiszulfittal. Minthogy a törvény, a kénezés mértékét pontosan megállapítja, ügyelni kell arra, hogy esetleges túlkézés esetén a felesleges kénessav szellőztetéssel vagy más alkalmas módon eltávolíttassék a mustból, illetve a borból.

A must és a bor savtalanítására csak tiszta szén-savas meszet; színének javítására csak égetett cukrot vagy szafort; szürésére csak tiszta állati vagy növényi eredetű szenet; derítésére csak viza- és harsashályogot, zselatint, cseresavat, tojásfehérjét, lefőzőt friss tej-t, tiszta kazein-készítményeket, spanyolföldet, kaolint, ferrociankáliumot és — fehér töret esetén — citromsavat szabad felhasználni.

Meg van még engedve: a bor felfrissítésére tiszta szén-savnak, a bor és a must erjesztésének vagy továbbberjesztésének céljából kultúrénkezőknek használata; az élesztők működésének fokozása céljából hl-kint legfeljebb 40 g vegyiszta szén-savas-ammonium hozzáadása; a must és a bor feltöltése máss borknak friss és egészséges törkölyre vagy seprőjére; a must és a bor fejtése, szürése, pasztrózása és általában a must és a bor eltarthatóvá tételére és érlelésére szolgáló minden olyan művelet, amellyel a mustba és a borba idegen anyag nem jut.

A sárga vérlúgossal (ferrociankáliummal) csak hatósági irányítás és ellenőrzés mellett szabad deríteni. Aki tehát borát ezzel a szerrel kívánja deríteni, köteles ezt a szándékát a M. Kir. Szőlő- és Borgazdasági Központi Kísérleti Állomásnak (Budapest, II., Herman Ottó-út 15. szám) vagy valamely vegykísérleti, illetve vegyvizsgáló állomásnak bejelenteni s oda a deríteni kívánt borból mintát küldeni. A derítéshez csak annyi sárgavérlúgósot szabad használni, mint amennyinek adagolására az állomás engedélyt adott. A derítés végrehajtása után annak az állomásnak, amely az előzetes vizsgálatot végezte, újra mintát kell küldeni a derített borból, annak megállapítása végett, hogy abban nem maradt-e vissza valami mérgező anyag.

az emberi egészségre ártalmas anyag. A sárgavérűségével derített bort csak akkor szabad forgalomba hozni, ha erre az engedélyt az állomás kifejezetten megadta.

A törvény értelmében hamisítottnak kell tekinteni azt a mustot és bort, amelynek előállításához vagy kezeléséhez meg nem engedett anyagot használtak vagy amelyet meg nem engedett módon állítottak elő.

Az olyan borokat, amelyeknek szesz-tartalma a kilenc térfogatszázalékot nem éri el, közfogyasztás céljára tilos forgalomba hozni. Ilyen borokat tehát a termelő pincéjéből vagy termelői kimeréséből, a kereskedő üzletéből, a vendéglős üzeméből közvetlenül a fogyasztó részére nem adhat el.

Beteg vagy romlott bort tilos forgalomba hozni. Ha azonban a beteg bort megfelelő kezeléssel megjavították, akkor már forgalomba hozható. Jogszabályaink általában megengedik a borok házasítását. Eltiltják azonban a bornak közvetlenül-termő amerikai szőlőből szűrt borral, kül földi borral, csemegeborokkal és erjesztett gyümölcslevekkel való házasítását.

A házasított borok származási helyére vagy szőlőfajára utaló elnevezéssel csak akkor hozhatók forgalomba, ha a házasított bornak legalább 75%-a azon a helyen, illetve abból a szőlő-

fajtából származtatott, amelyre nevezet utal. Emellett az is szükséges, hogy a házasított bor az elnevezésben használt származási hely vagy szőlőfajta összes jellegzetes tulajdonságaival rendelkezzen.

Meg van engedve vörös- és sillerborokhoz, színezésük céljából, legfeljebb 10% othellő vörösbornak a hozzáadása.

Bort csak arra a borvidékre, helységre, bortermőhelyre, csak olyan szőlőfajta és minőségre, valamint csak annak a termelőnek nevére vagy pincéjére utaló elnevezéssel vagy megjelöléssel szabad forgalomba hozni, amely a bor valóságos származásának, jellegének és előállítás módjának megfelelő.

A végrehajtási rendeletben felsorolt, fokozottabb védelemre érdemes származási bizonyítvánnyal kell igazolni.

A végrehajtási rendelet az egyes vidékek éghajlati és talajviszonyainak, valamint az ott termelt borok minőségének figyelembevételével új borvidéki beosztást állapított meg.

Borvidékre utaló elnevezéssel csak olyan borok hozhatók forgalomba, amelyek az illető borvidék hegyi szőlőiben termettek. E tekintetben kivételt csak a nyírségi, az alföldi és a felföldi borvidék képez.

(Folyt. köv.)

ABROSZT,

színt és fehéret, úgyszintén minden textilárut vegyünk

BLAU JENŐ

textilkikészítőnél, Budapest, V, gr. Tisza István u. 11. Tel: 180-643

KREIBICH-IRODA

Az ország legnagyobb és legrégebb szállodai, vendéglői és kávéházi főpincérei és az összes személyzet, valamint konyhaszemélyzet elhelyező irodája Alapítva 1895. évben.

Cím: BUDAPEST,

IV, MOLNÁR UCCA 12. SZÁM

Telefon: 185-466.

mesterleveleket pedig három pengővel pótlékolják meg s az így befolyó összegek az iparos gyógytelepek fejlesztésére fordíttassanak.

Az iparügyi miniszter vonatkozó 1480-1938. sz. fontos rendelkezését az alábbiakban közöljük:

Az 1922. évi XII. tc. 86. §-ának harmadik bekezdésében, 108. §-ának második bekezdésében és az 1936. évi VII. tc. 9. §-ának ötödik bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján, úgyis mint a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium ideiglenes vezetésével megbízott miniszter, a következőket rendeltem:

A tanszerződés, a segédlevél és a mesterlevél kiállításáért pótdíjat is kell fizetni, mégpedig

a tanszerződés kiállításáért a 6052-1937. Ip. M. számú rendeletben megállapított díjon felül még egy pengőt, a segédlevél kiállításáért a 63.565-1927. K. M. számú rendeletben megállapított díjon felül két pengőt,

a mesterlevél kiállításáért a 30.000-1936. Ip. M. sz. rendelet 22. §-ának második bekezdésében megállapított díjon felül három pengőt.

A mestervizsgálat ismétlése esetében pótdíjat nem kell újra fizetni.

A pótdíjat az alapdíjjal egyidejűleg kell megfizetni és azt az iparostület, az iparhatóság, illetőleg a kereskedelmi és iparkamara az Iparostületek Országos Központjának az Iparosok Országos Központi Szövetkezeténél lévő folyószámlájára javára a 10.517. (Iparosok Országos Központi Szövetkezet, Budapest) számú postatakarékpénztári csekkzámlára negyedévenként — a postaköltség levonásáért — befizetni. Az Iparostületek Országos Központja a pótdíjakból befolyó összegeket költségvetése keretében iparosjelölti célokra használja fel.

Június 1-től kezdve az újonnan megállapított díjak léptek életbe, amik viszont lehetővé teszik a tervbevett iparos gyóginntézmények megalkotását.

A MAGYAR SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÜK ÉS KORCSMÁROSOK ORSZÁGOS SZÜVETSÉGE

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEI

Az Országos Szövetség és a Budapesti Korcsmárosok Szakosztályának helyisége: Budapest, VI, Csengery ucca 51. szám. I. 7. Telefon: 118-898.

#

Jogi tanácsal tagoknak ingyen szolgál: dr. Stéger Béla ügyész, Budapest,

IX, Ferenc körút 57. szám. Telefon: 137-988.

Hivatalos órák: hétköznap délelőtt 9-4-ig. A hivatalos órák alatt a tagok minden szakipari ügyben díjmentesen kapnak felvilágosítást a Szövetség irodájában. Vidéki megkereséseknél válaszbélyeg feltétlen küldendő.

A tanszerződés, a segéd- és mesterlevél díjainak újabb szabályozása.

A magyar kézművesiparosoknak a régi kívánsága, hogy a beteg és gyógyításra szoruló iparosok részére gyógytelepek állíttassanak fel. Ezeket a kívánásokat vette figyelembe az Iparostületek Országos Központja, amide 5 éves fennállása alatt nem csupán arra törekedett, hogy a törvénybe lefektetett feladatait ellátva, a magyar kézművesipar érdekvédelmét hatékonyan képviselje, hanem arra is, hogy a csonka haza területén lévő természeti adottságokat kihasználva üdültelepeket állítson fel s ezzel lehetővé tegye az iparosság legelesettebbjére a gyógyulást, hogy a munkájukban megbetegedett és megrokkant iparosok a gyógytelep igénybevétele

után, mint egészséges és munkabíró iparosok térhessenek vissza műhelyükbe.

Az iparosság látván a már ismert hévívizesintandrási Iparos Gyógytelep áldásos hatásait, arra kérte az IPOK elnökségét, hogy Balatonfüreden, Hajdúszoboszlón és másutt is állítson fel hasonló gyógytelepeket. A gyógytelepek felállítására azonban oly összegeket igényel, amely összegek felett a Központ nem rendelkezik. *Bornemisza Géza* iparügyi miniszter átérezte a kézművesiparoság kérésének fontosságát és kilátásba helyezte, hogy saját tárcája terhére 5 éven át 10-10 ezer pengőt utal ki a gyógytelepek fejlesztésére, másrésztől rendelkezést ad ki, hogy a tanszerződéseket egy pengővel, a segédleveleket kettő pengővel, a

Karfárs! Tagja már az Országos Szövetségnek? Ha még nem, azonnal kérjen belépési nyilatkozatot!

Kenyér, zsemlye, kifli, perec, sóskifli, szőlő péksütemény után nem kell forgalmi adót fizetni.

Egyes forgalmi adóellenőrök a vonatkozó pénzügyminiszteri rendeletnek nem helyes értelmezésénél fogva az itt felsorolt cikkek után is kívánják a forgalmiadó lerovását. A m. kir. pénzügyminiszternek 66.460/1927. számú rendelete értelmében a kenyér és péksütemény után forgalmiadó nem fizetendő. Mennyiben valahol a kártársakat kötelezték arra, hogy a fentiekre forgalmiadójukat róják le, úgy az illetőket felhívjuk, hogy ezt Szövetségünknel jeleítsék be, amely in-

tézkedni fog, hogy a tévesen előírt vagy az átalányba beszámított összeg törlesztése hozassék.

Felhívás a szakosztályi elnökökhöz.

Még május havában felkértük a szakosztályok, ipartársulatok és szakcsoportok elnökeit, hogy tagjaiknak névsorát sürgősen küldjék be. Egy kisebb része ennek a kérelemnek a mai napig nem tett eleget. Ezúttal most ismételtelen kérjük, hogy a kívánt névsort július 8-ig okvetlen küldjék be. Késedelmes beküldés végett Szövetségünk felelősséget nem vállal.

KÜLÖNFÉLE KÖZLEMÉNYEK

Elismerés.

A kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök *Guti Gábor* főtisztviselő vendégfoglósok ötvenéves önálló ipari működését elismerő oklevéllel tüntette ki.

A legalacsonyabb munkabérekéről szóló javaslatot.

amelyeket a bizottság a főváros és a környéki hat megyei város területére megállapított, mint ezt már közöltük, a bizottsági elnök az érdekképviselekkel közölte. A hozott határozat *elen 16 fellebbezéssel éltek*, így a bizottság elnöke a beérkezett felszólalással együtt a javaslatot elbírálás céljából a kereskedelem- és közlekedésügyi miniszterhez felterjesztette.

A Szaklapok Egyesületének közgyűlése.

A Magyar Szaklapok Országos Egyesülete június 15-én dr. *Gaal* Endre v. államtitkár elnöklésével tartotta meg XV. rendes közgyűlését, melyen megjelent dr. *Praznovszky* Iván ny. min., a Budapesti Napilapok Testületének igazgatója is. Az elnök, napirendelőtt, mely hódolattal üdvözölte a kormányzót hetvenedik születésnapja alkalmából, majd elnöki megnyitójában *foglalkozott a sajtókamarával kapcsolatos kérdésekkel*, melyekhez dr. *Praznovszky* Iván igen érdekes nyilatkozatokat fűzött. *Jutassy* Ödön ügyvezető elnök ismertette az egyesület múlt évi működését, majd *Goldfinger* Gábor pénztáros terjesztette elő a zárszámadat és a költségvetést. A részleges tisztújítás során a közgyűlés egyhangú lelkesedéssel ismét dr. *Gaal* Endrét választotta meg elnöké, ki az egyesület megalakulása óta viseli ezt a tisztséget. Végül *Moór* Jenő fejezte ki a tagok meleg köszönetét az újból megválasztott elnöknek és az egész vezetőségnek az eredményes munkáért.

Vendéglős, iparendelőttével

a legminimálisabb közreműködéssel, esetleg **szünetvezető elhelyezkedne.** Mint az okvetlen megkeresést kérek: „Rokkant tűzharcos” jelgére a kiadóhivatalba.

Kis maeska — mint borraival.

A londoni kávéházak és cukrászdák alkalmazottai jó borraivalókhöz vannak szokva, mit ők méltóságos tartásal tesznek zsebre. Néha azonban ezt a borraivalót a legkülönbözőbb formákban kapják. A vendégfoglósok a borraivalót rendszerint a tányér szélére teszik le, de ha történetesen nincs aprópénzü, levélbélveget, 6 pennyről szőlő csekket, színházi, cirkusz vagy ilyenféle belépőjegyet adnak. A napokban meglepetve állott egy előkei teaszalonban felszolgáló kisasszony a neki juttatott borraivaló előtt, aminőt még nem igen kaptak. Egy a szalont gyakran látogató hölgy, akinek szokása volt a borraivalót a legkülönbözőbb formában letenni, amikor eltávozott, a tálak és tányérok között gyönyörű kis élő cicát hagyott. A szalon alkalmazottai megbeszéltek a dolgot és elhatározták, hogy a furcsa borraivalót megtartják. Így a kis cica az üzletben maradt, ahol mindenki kényeztette. A jövőre nézve, — miután attól tartottak, hogy a példát mások is követni fogják — a szalonban kis plakátot függesztettek ki, melyen a következők állottak: „Ha igen t. vendégeinknek nincs aprópénze, szíveskedjék szólni, készségesen felváltjuk. Csak azt kérjük, hogy ne tessék borraivaló helyett gyümölcsöket, vagy maeskát adni”.

Ecetmesteri tanfolyam.

Az erjedéstani állomás augusztus 16-án kezdődőleg tíznapos ecetmesterképző-tanfolyamot rendez. A tananyag úgy az ecetgyártulajdonosok, mint ecetgyárvezetők összes műszaki tudni felőlét felöleli. Jelentkezni legkésőbb augusztus 1-ig lehet 50 pengő tandíj és laboratóriumi díj beküldése mellett az erjedéstani állomásnál (Budapest, II., Hermann Ottó út 15.) A vitézi szék tagjai tandíjmentességet élveznek.

Essküvő.

Ifj. *Szih*n Ede budapesti vendéglős és *Belák* Erzsike úrlány folyó hó 28-án tartják essküvőjüket a csengődi róm. kat. templomban.

50 ÉVE ISMERIK ÉS ELISMERIK

Herceg és Tóbor

BUDAPEST VII. THÖKÖLY ÚT 24.

textil- és divatházat

A XIII. ker. előljáráóság június 15-ével megkezdte működését.

A székesfőváros területén a XIII. kerületi előljáráóság a belügyminiszter határozata alapján 1938. évi június 15-ével kezdte meg működését.

Ettől az időponttól kezdve tehát mindazon ügyekben, amelyekben a törvényes jogszabályok szerinti eljárásra a kerületi előljáráóság illetékesek, az alább közölt határvonalon belüli területen a XIII. kerületi előljáráóság illetékes. A XIII. kerületi előljáráóság, valamint a XIII. kerületi székesfővárosi adószámveteli osztályt és adópénztárt (az eddigi VI.C. kerületi adószámveteli osztályt) a Béke tér és a Szegedi út sarkán (XIII. Béke tér 1. szám) épített székesfővárosi épületben nyernek elhelyezést.

Tájékoztatásul közöljük a XIII. közgazgatási kerület határvonalait:

A Dráva ucaának a Duna közép-ponaláig meghosszabbított tengelye és a Dráva uca a Váci utig, innen az Aréna út a Vágány ucaig, a Vágány uca a Róbert Károly körútig, innen a Róbert Károly körút a Dévényi utig, a Dévényi út a Szegedi utig, a Sze-

Dr. Havas Nándor, a Kávésok Ipartestületének főjegyzője

július 1-én ünnepelte az ipartestületnél eltöltött 25 éves szolgálati jubileumát. Ez alkalommal *Mészáros* Győző ipartestületi elnök a *Kávésok Lapjában* vezetőhelyen igen szép cikkben méltatta *Havas* dr. munkásságát és többek között azt írja: „a világháborút után, tulajdonképp a mai napig tartó gazdasági háborúban lett vezérkari főnök Havas Nándor dr., aki a főpáranosnok, vagyis az elnökök mellett a csendes, de igen fontos pozícióját szakadatlan munkában, becsülettel töltötte be.

Dr. *Havas* Nándort jubileuma alkalomával ezúton a *Fogadó* szerkesztősége is szívből üdvözl.

KERTISZÉKEK,

asztalok, vas- és kosárfotelek
kertiernyők,
hajlított székek,
élettermi asztalok

rendkívül olcsón.

KÖLCSÖNZÉS.

HEXNER, VII., Király uca 25. sz.

gedi út a Tatai ucaig, a Tatai uca, illetve ennek meghosszabbítása az 1553—1560/57/66, illetve.../67. helyrajzi számú és a Magyar Állam Körvasút, illetve 1548., 1549/b., 1550—1552/a. hrsz. telkek közös határvonalán a főváros határáig, innen a főváros és Rákospalota, valamint Ujpest közös határvonalára a Duna középvonaláig, végül a Duna középvonala a vasúti hídon keresztül a kiindulási pontig.

Olvasóink szíves figyelmét felhívjuk lapunk mai számában, a 6. oldalon megjelent **Herczeg és Fodor 50 éve** fennálló női konfekciós cég hirdetésére. Ha olesón és izlésesen akar öltözködni és a legdivatosabb ruhát beszerezni, úgy feltétlen keresse fel a fenti céget.

Zsiros sütemények készítésének korlátozása — Németországban.

Az egész Németbirodalom területén — belezárítva a hozzácsatolt osztrák területeket is — szabályozták a sütő- és cukrászüzemekben zsiros sütemények előállítását. Hetenként csak kétszer szabad ilyen süteményeket készíteni.

Báró Kruchina Károlyt jelölik az IPOK elnökévé.

(A Magyar Közgazdaság írja): Az Ipartestületek Országos Központjának vezetőségében a legközelebbi közgyűlésen — mint értesülünk — érdekes személyi változás várható. Egyes vezető ipartestületek elnökké báró Kruchina Károly, most nyugalmába vonuló miniszteri tanácsost, az ipariügyi minisztérium kisipari osztályának vezetőjét szeretnék elnökké választani.

Jólinformált körök tudomása szerint erre a személyi változásra sor kerül, ami már azért is indokolt, mert hiszen az Ipartestületek Országos Központja — rövidesen kis- és kézművesipari kamarává alakul át.

Halálozások.

Gyaraki Ferenc mezőtúri vendéglős mult hóban elhunyt. Nagy részvétellel temették.

Pósch Gyula a budapesti „Virágcsokor” volt vendéglősének *neje* mult hóban hosszabb szenvedés után Budapesten elhunyt.

Kétszeresen számítják a tűzharcosok adóját.

A belügyminiszter valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjéhez rendeltet intézett, amelyben az 1914—18. évi világháború tűzharcosai érdemeinek elismeréséről szóló 1938. évi IV. törvényekben kapott felhatalmazás alapján a honvédelmi miniszterrel egyetértően elrendeli, hogy az igazolt tűzharcosok adóját a törvényhatósági és községi legtöbb adófizetők névjegyzékének összeállításánál kétszeresen kell számítani. Ezt a rendelkezést elsősorban az 1939. évre érvényes névjegyzékek összeállításánál kell alkalmazni.

A Sz. T. A. R. iroda július végefélét a Tátrába, Dobosnára és a Szepesség városok megtekintésére egy 4 napos Autocar-kiutazást rendez. Résztvételi díj lakás és ellátással 79 P. — Jelentkezni lehet kiadóhivatalunkban.

A munkaviszonyt ellenőrző miniszteri biztосok kinevezése.

A kereskedelem- és ipariügyi miniszter a munkaviszonyt egyes kérdéseinek szabályozásáról szóló rendelet alapján most kinevezte az alkalmazottak munkaviszonyát ellenőrző miniszteri biztосokat. Az iparban székelyhídi *Hammer Géza* ny. miniszteri osztályfőnök, a kereskedelemben *Felsmann József* ny. miniszteri tanácsos, a bányászatban és kohászatban dr. *Michnay Árpád* ny. miniszteri tanácsos kapott ellenőrzésre megbízást.

BORPIAC

A szilárdság az ország csaknem minden vidékén változatlanul uralkodik a borpiacra. Nagyobb tételek egész gyenge minőségben kelnek el 2—22 filléres Malligand-fokonkinti árakon. — *Örkényben* 30 filléren alul nincs eladó bor. *Kerekegyháza* a vegyes minőségért 28—30 fillért fizetnek. *Izsákon* a borkereslet élénk, az árak azonban nem emelkednek és eladási kedv nincsen. A készletek nagyon lepadtak. *Baján* a borpiac változatlanul szilárd, a kommerszborokért 1,8—2 f-ért kérnek Mall. fokonkint. *Paks*on a készletek lassan fogynak kb. 25—28 filléres árakon. *Tolnán* a termelők tartják az árujukat és 20 filléren alul szóba sem állnak vevőkkel. *Szekszárdon* jobb minőségű borokért 30—40 filléres árakat fizetnek. *Villányban* a készletek rendkívül kicsinyek, főképp kocsmaárusok vásárolnak 35—45 fillér közti árakon. *Sopronban*, noha számottevő a borkészletek, majdnem teljesen szünetel a borvásárlás. *Hevesen* oborkészlet urasági pincékben még van, a borvásárlás élénkül.

ÜZLETI HIREK

Mátraháza. *Varbócz* (Wrabetz) Gusztáv, a fővárosban is előnyösen ismert kartárs a MÁV Takarékszövetkezet vendéglőjét bérlé. A kieszfékvész üdülő hely az idén máris nagyon látogatott. *Varbócz* jó konyhájával — szakácsmester — az üdülő közönség legnagyobb elismerését vívta ki. A fővárosi kartársak, akik a Mátra- és Bükk-hegységbe kirándulnak, *Varbócz* kartársat mindig felkeresik.

Esztergom. A Kossuth Lajos uca 50. szám alatti régen fennálló „Kossuth” vendéglőt édesanyjától, özv. Mayer Ferencnéől leánya *Mayer Margit* vendéglősmester vette át.

Kispest. *Papp József* vendéglős a szállkanélküli pontytelek felalulójára július hó 1-én a modern, minden komforttal ellátott erdélyi stílusban épült új helyiségébe költözött. Az új helyiség, amely csak 4 házzal van beljebb a régi üzlettől, a Petőfi tér 6. szám alatt van, sokkal tágasabb és még egy külön sörözővel is bővült.

Bujdosó István

a sátoraljaúj helyi „Vigadó” vendéglő bérleje, üzletét eladta és a fővárosban megvette a VI. Vilmos császár út 15/a. alatti jóirnevu cukrászdát. *Bujdosó* kartárs ugyanis kiváló First-féle cukrászmeister is a külföldön évek hosszú során át ebben a minőségben Franciaországban, Angliában, Hollandiában, Belgiumban, Németországban és más államokban működött.

Budapest közelében, Vecsésen

nagyforgalmú helyen, 28 éven át jól bevezetett és berendezett **vendéglő nagy kerthelyiséggel** nyugalombavonulás miatt kedvezményes feltételek mellett **eladó vagy bérbeadó.**

Bővebb érdeklődés **személyesen** a tulajdonosnál: **Bogyó Dezső** vendéglősnél, **Vecsésen**. Levelekre nem válaszolok, ügynököt nem díjazok!

Borpálofa Rt.

Budapest, VI., Király u. 26.
Telefonszámok: 1-140-44 és 1-184-64.

Ajánlja kiváló minőségű márkás fajborait palackozva és hordótételben.

KIADÓ

Sopronban, jutányosan a **Kaszinó-épületben** 1938 november hó 1-ére nagy helyiségekkel, ill. termékkel rendelkező **v e n d é g l ő**

Bővebbet a Soproni Takarékpénztárnál Sopron.

Kecskeméti Mintapince és Kereskedelmi kft.
KECSKEMÉT, SZÉCHENYI UCCA 2.

SZÉKELY MÁRTON
BUDAPEST, VIII, József krt 36.
bornagykereskedő
Telefon: 338-732.
Kispest: Üllői út 85. Tel.: 146-930.
Ajánlja uradalmi fajborait.

VILÁGPURITÁS

elnevezés alatt a **kitűnően bevált új polskakirtószert** került forgalomba, amely minden élődsi férget és polskát radikálisan elpusztít.

Ennek az új szernek használata avval az előnnyel jár, hogy minden háziasszony könnyűszerrel végezheti az irtást. Az eredmény tökéletes, nem piszkít, nem büzlök, nem hagy semmiféle foltot maga után, nem ártalmas az emberek egészségére és a berendezési tárgyakra. Kapható minden jobb háztartási üzletben kimérve és 1, 1/2 és 1/4 literes palackokban is.

Megrendeléseket postán eszközöl a **VILÁGPURITÁS** gyár és vezérképviselője **VÁC, Szent István tér 12. sz.**

Mielőtt beszerzéseket eszközölne, sziveskedjék ajánlatot kérni az alant felsorolt cégektől

ÁRUHÁZAK:

Corvin Áruház, VIII, Blaha Lujza tér 1-3.
Fenyves Áruház Rt., IX, Calvin tér 7.
Magyar Divateszernök, VII, Rákóczi út 72-74.
Párisi Nagy Áruház Rt., VI, Andrássy út 39.

ÁSVÁNYVIZ:

Bpest Székesfehérváros Ásványvízüzem, Gellért rkp. 1

ALPACCA, EZÜST ÉS FÉMÁRUGYÁR:

Henger Antal, IV, Dalmady u. 9.
Wellner Alpacca Rt., IV, Deák Ferenc tér 3.

BOR:

Agrár Borkereskedelmi Kft., Budafok,
Petőfi út 24-26.
Állami Pincegazdaság, V, Nádor u. 32.
Abt Antal, Teréz krt. 30.
Dessewffy, Görgey, Szirmay Egyes. Szőlő- és
Pincegazdasága, Mária u. 34.

BUTOR ÉS MŰBUTOR:

Mabunka Imre, VIII, Német u. 49-51.
Neuschloss-Lichtig Repülőgépgyár és Faipari Rt.,
Budapest-Albertfalva.

CHRÓMOZÁS ÉS NIKKELEZÉS:

Magyar Elekthermay Rt., VI, Béke tér 3.
Nemes Ede, VI, Nagymező u. 45.
Bakonyi Lajos, Szigetvári u. 25/a.

CIÁNOZÓ, TAKARÍTÓ VÁLLALATOK:

Zykan Rt., V, Hollán u. 3.
Haskó mérnök, VII, Erzsébet krt. 16.

CIPŐK:

Bella Cipőüzlet, Vilmos császár út 23.

CUKRÁSZIPARI ÁRUK:

Dr. Oetker A., VIII, Conti u. 25.

CSOKOLADÉ ÉS KAKAO:

Boon J. W. és Tsa Rt., VIII, Kőrös u. 31.
Dréher Kőbányai Serfőzde és Csokoládégyár,
X, Halom u. 42.
Duna Kész- és Csokoládégyár Rt., VII, Verseny
utca 12.
Magyar Kakaó- és Csokoládégyár Rt., Zrínyi u. 14.

DÉLIGYÜMÖLCS ÉS GYÜMÖLCS:

Eismann S. és Társa, IV, Városház u. 14.
Frimmer Jakab, IX, Csarnok tér 5.

DOHÁNYKÜLÖNLEGESSÉGEK:

Dohányjövendéki Közp. Igazgatóság, Iskola u. 13.

DRÓTKERÍTÉS, ÁGYBETÉT ÉS SZITAGYÁR:

Hieker és Tsa, IV, Ferenc József rkp. 23.
Kollerich Pál és Fiai Rt., Ferenc J. rkp. 21.

ECET:

Amica Ecetipar Rt., Szegedi út 26.
Gorup József, IX, Hógyes Endre u. 4.

ELLENŐRZŐ-PÉNZTÁRAK:

Hanser Károly, III, Bécsi út 42.
National Registráló, IV, Szarka u. 4.

FALICEMPE, KÓPADLÓ:

Schlinger Vilmos, VII, Sziv u. 9.

FESTÉK:

Dán Adrián, József krt. 16.
Kraayer E. és Tsa, Váci út 34.
Makláry Gyula és Tsa, Ranolder u. 34.

FÜRDŐSZOBABERENDEZÉSI CIKKEK:

Bálint Andor, Kossuth Lajos u. 17.

GOMBA:

Suppan Champignon Kulturák, Ferenc J. rp. 21.

HAL- ÉS RÁKKERESKEDŐK:

Bartáné, IX, Központi vásárcsarnok.

HÁZTARTÁSI CIKKEK, MOSÓANYAGOK ÉS

KONYHAFELSZERELÉSEK:

Fellegi József, IV, Hajó u. 2.
Geitner és Rausch, VI, Andrássy út 18.
Kiss Ernő és Társa, VII, Erzsébet krt. 13.
Sidel Vegyiterm. gyár., XIV, Cserei u. 14.
Albus Szappangyár, X, Gyömrői út 6-8.

HORDÓGYÁRAK ÉS KÁDÁRMESTEREK:

Budafoki Hordóüzem, Budafok, Zrínyi u. 3.
Hermann Hordógyár, X, Liget u. 6-8.
Lapos András, Kálvária tér 13.

IRÓGÉP ÉS KELLEKÉK, SOKSZOROSÍTÁS:

Vass János, Irányi u. 4. Telefon: 183-628.
Vendéglősök szállítója.

ITALOK:

Altwater Gessler Siegfried Rt., VII, Hársfa u. 28.
Ditz M., XI, Horthy Miklós út 31.
Ditzl és Tsa, V, Kálmán u. 20.
Mecseki Gyógyitka, Pécs.
Nössner Oszkár, Lipót krt. 4.

JÉGSZEKRÉNYEK:

Braun Mór jégszekrénygyár, Nagyatádi Szabó u. 48
Breitner Bernát, VI, Király u. 36.
Hennefeld Jégszekrénygyár, VI, Ó ucca 6.
Mendlovits Jégszekrénygyár, Tisza K. tér 26.

KÁVÉ ÉS TEA:

Fiumei Kávé, Tea, Gresham-palota.
Fratelli Deisinger, IV, Ferenciek tere 1.
Rádosi Sándor és Társa Rt., Vilmos császár út 53.
Hag Kávé, Ranolder u. 21.
Kávéosk Árutoralmi Rt., József krt. 38.

KENYÉR:

Bánd Gyula Rt., Kazinczy u. 50.
Fischer Hermann, III, Föld u. 40.
Holdonner József, VII, Dohány u. 64.
Nits Márton, Mozsár u. 8.

KONZERV:

Döry Konzervgyár Rt., Ujdombovár.
IX, Máriássy u. 1.
Fabriczy Hermann, VI, Csata u. 25-27.
Fabriczy Testvérek, Huba u. 8.
Hungária Konzervgyár, VI, Országbíró u. 32-34.

KRÉTÁGYÁR:

Krétagyár Rt., Közraktár u. 12/a.

LINOLEUM, VIASZOSVÁSZON:

Haas Lipót, Rákóczi út 24.

MARGARIN:

Bien Sámuel Fiai, VII, Nagydíófa u. 7.

MÉSZÁROS- ÉS HENTESÁRU:

Büde Hentesárugyár Kft., Debrecen.
Braun Sándor, VIII, Rökk Szilárd u. 41.
Berezec Hentesárugyár, VIII, Kisfuváros u. 6.
Dubovetz Emil, V, Szent István krt. 17.
Lengyel Hentesárugyár Rt., IX, Páva u. 11.
László Lajos és Gyula, Német u. 21.

PAPIRÁRUK:

Berkovics Papírárugyár, Sip u. 4.
Fischer H. Miklós, Rózsa u. 72.
Galitzenstein H. Rt., VI, Dessewffy u. 18-20.

PAPLAN, MATRAC ÉS ÁGYNEMŰ:

László Paplangyár, Vas u. 14.

PAPRIKA:

Kotányi Paprika, Andrássy út 43.
Reifer Izsó, Szeged.

PINCÉGAZDASÁGI FELSZERELÉSEK, BERENDEZÉSEK:

Cifka József, Vilmos császár út 48.
Erdélyi és Szabó, IX, Liliom u. 46.
Nagy Ignác, VII, Károly krt. 9.

SAJT, VAJ ÉS TEJTERMÉKEK:

Fleischer Sajtgyár, Pécsvárad.
Heller, Derby Sajt, VII, Alsóerdősor 1/b.
Központi Tejeszarnok, VII, Rottenbiller u. 31.
Korona Tejeszarnok, Drégely u. 15.

SZŐNYEG, BUTORSZÖVET, LINOLEUM, PAPAN:

Gassner, VI, Teréz krt. 19.
Haas Fülöp és Fiai, Vörösmarty tér 1.

TEXTIL:

Kollin Testvérek, V, Szent István tér 5.

TÉSZTAÁRUGYÁR:

Erika tésztaárugyár, IX, Thaly Kálmán u. 18.

TISZTÍTÓK:

Haltty Gözmosó, VII, Klauzál u. 8.
Király Gözmosó, IV, Magyar u. 3.
Kováld Péter Fia Rt., Szövetség u. 35.
Kulesár és Huppert, Rózsa u. 107.

TOJÁS:

Fischer Miksa: Dessewffy u. 41.
Rosenzweig József, VII, Garai tér 14.
Schwarz Jakab, VII, Klauzál tér 16.

ÜVEG, PORCELLÁN ÉS EDÉNYÁRU:

Abend és Szittner, Irányi u. 15.
Grünfeld Ármán, Blaha Lujza tér 3.
Hüthi Tivadar, Dorottya u. 14.
Kossuth János, Vámház krt. 5.
Szittner Ferenc, Mária Valéria u. 1.

VASÁRUK ÉS KONYHACIKKEK:

Nagy Ferenc, Ó ucca 3.

VÁSZONÁRUK:

Wein és Társai, Bálvány u. 24.
Kirschnér János, Váci u. 30/b.

VEGYÉSZETI CIKKEK:

Benes Vince, XIV, Gizella út 19/b.
Biehn János Rt., V, Alkotmány u. 21.
Bayer dr. és Tsa, Üllői út 39.
Choinin, Ujpest, Tó u. 1.
dr. Keleti és Murányi, Ujpest, Váci út 75.

VILLAMOSBERENDEZÉSEK:

Edinger Artúr és Tsa, Akadémia u. 3.